

Skejby, 3. marts 2010

Til Folketingets Retspolitiske Udvalg

Jeg skriver til Udvalget fordi jeg er blevet opmærksom på forslag "B 94 Forslag til folketingsbeslutning om behandlingsdomme til voldelige partnere som forsøg."

Forslaget er meget opmuntrende. Specielt forslaget baggrund og intentionen om at udbrede en behandlingsstruktur der øger lige adgang til hjælp. Der er imidlertid en række afgørende mangler hvad angår selve det faglige indhold. Der tales blandt andet om "behandlingsegnethed", gruppebehandling og gruppetilbud til voldelige personer.

Personer der udøver vold lider ofte af underliggende problemer hvor volden er et udtryk eller et symptom. Der er ofte tale om underliggende depressioner (specielt hos mændene), forskellige angstlidelser personlighedsforstyrrelser m.v. Den hyppigste baggrund for voldelig adfærd – som forslaget også fremhæver – er tidlige relationelle traumer under opvæksten med senere tilkomne choktraumer som ung og voksen. En hyppig primær diagnose hos voldelige er PTSD (ofte kronisk og kompleks PTSD) og en række co-morbide diagnoser. Region Syddanmark udgav i 2008 en Medicinsk Teknologisk Vurdering: "*MTV om behandling og rehabilitering af PTSD – herunder traumatiserede flygtninge*".¹ - hvor alle disse forhold gennemgås på grundlag af den nyeste viden og evidens. En af hovedkonklusionerne bag en række konkrete anbefalinger, var at det ikke i første omgang er symptomer (herunder aggression og vold) der er retningsgivende for omfanget og typen af behandlingsindsats.

MTV'en påpeger, at det er personens bio-psyko-sociale ressourcer der bedst vejleder om behandlingsegnethed og for typer og organisering af en differentieret behandlingsindsats. Voldelige personer med lave, mellemhøje eller høje ressourcer skal ikke have samme type hjælp. De har volden og aggressionen til fælles, men deres funktionsniveau er forskellig og typen af hjælp de skal have er forskellig. Rapporten påpeger, at de forskellige niveauer er retningsgivende for behandlingsegnethed i forhold til en differentieret og systematiseret hjælp.

En person med aggressiv voldelig adfærd bør ifølge MTV'en derfor udredes med hensyn til disse ressourcer der især omfatter empati- og mentaliseringsniveau og relationsmønster (eksternaliserende/internaliserende; anaklitisk/introjektivt konfigurationsmønster). Der eksisterer praktisk håndterbare metoder der kan vurdere de bio-psyko-sociale relationelle ressourcer. Disse håndterbare og forholdsvis enkle vurderingsmetoder kan sammen med en afgrænset, men fagligt kompetent vurdering danne grundlag for en klar udredning, der danner grundlag for en systematisk og begrundet visitation til behandling/ikke behandling og især til hvilken type fagligt begrundet differentieret behandling. Den korte udredning vejleder også selve gruppesammensætningen – dér hvor gruppebehandling er optimal - hvor hver enkel person fungerer bedst og hvor frafaldet er minimalt. (F.eks. kan en stærkt eksternaliserende og introjektiv person med lavt mentaliseringsniveau, let ødelægge sin egen og andres gruppebehandling).

1 Kan downloades fra www.regionsyddanmark.dk eller fra www.centerforkvalitet.dk under publikationer

Det er vigtigt at understrege, at denne udrednings/visitations procedure ifølge MTV-rapporten er videnskabelig velunderbygget, praktisk anvendelig og allerede nu anvendes mange steder i udlandet såvel som i Danmark. Udredningen danner dernæst grundlag for en differentieret og velbeskrevet emotionsregulerende og mentaliseringsbaseret behandling af emotionsdysreguleringen, der ligger bag symptomet vold. Det bedste alternativ til emotionsdysreguleret vold er behandling der opbygger emotionsregulering og mentalisering, der kan operationaliseres og måles. Disse operationaliserede mål danner tillige det bedste grundlag for effektmåling – udover rapportering om selve symptomreduktionen, der fremmes af opbygningen af de relationelle ressourcer.

Denne henvendelse er ultrakort og skal alene tjene til at gøre opmærksom på en faglighed der ikke klart fremgår af lovforslaget. Ved at anvende den bedst tilgængelige faglighed på området vil effekten og ressourceanvendelsen naturligvis optimeres. Lovforslagets begrundelser baggrund og struktur, skulle helst ikke udfyldes med en stærkt forsimplet faglighed der ikke medfører den intenderede virkning.

Venlig hilsen

Jens Hardy Sørensen

Specialist og supervisor i psykoterapi;
Privatpraktiserende psykolog;
Forsknings- og udviklingsleder CETT
(Center for Traume- og Torturoverlevende) -
Psykiatrien Region Syddanmark;
Ekstern lektor Klinisk Institut. Fagområde for Psykiatri.
Syddansk Universitet.